

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, poi leta 4 K in za četrt leto 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. — Kdo hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ in Mariboru. — List se določila do odpovedi. — Uradništvo: Koroska cesta štev. 5. — Rokopis se ne vraca. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrate za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primerca popust. V oddelku „Mala naznaka“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštine proste.

Poglejmo si v oči!

Po zadnji naši ponesrečeni otenzivi ob Piavi je izdal vojnočasnikarski urad na Dunaju poročilo, v katerem pravi, „da se je takoj ob začetku bojev opazilo, da je sovražnik ravno na mestih, ki so bili izbrani za slučaj nadaljnega prodiranja, začel po načrtu dobropripravljene protinapade. Tudi se je ugotovilo, da je bil nasprotnik o obsegu, dnevu in uri našega napada natančno poučen. V kratkem času je bilo tudi z akti dognano, da je cela vrsta k sovražniku pobegli izdala italijanske mu armadnemu vodstvu načrte. Ujeti angleški, francoski in italijanski oficirji in moštvo je izpovedalo, da se je bilo na večer 14. junija razglasilo, da se bo avstrijska ofenziva začela zjutraj ob 2. uri. „Natančni čas so baje (sollen), izdali jugoslovanski povegli vojaki.“

To poročilo je izšlo v dunajskih časnikih dne 28. julija, torej ravno po odhodu poslancev iz Dunaja, ki niso mogli več zahtevati, da se to poročilo ali popravi ali prikliče.

Poročilo ima na prvi pogled pečat neverjetnosti na sebi. Pravi, da je bila izdaja ugotovljena, tudi z akti dognana, potem pa naenkrat, da so baje izdali jugoslovanski vojaki. Ako je „baje“, potem ni dognano, potem se sploh kaj takega, kar obteži cel narod, ne piše, če pa je dognano, potem pa ni „baje“, potem pa z imeni in jasno trditvijo na dan!

Ker je poročilo vojnotiskovnega urada tako čutno, zato smo se za stvar zanimali. Hočemo gospodi od vojnotiskovnega stana jasno pogledati v oči!

V roke smo dobili list „Front“, Tabori hetilap, 2. evolyam 21 szam. List izdaje armadno poveljstvo

To poveljstvo je gotovo bližje fronti kakor vojnotiskovni stan na Dunaju in mu je gotovo do dogodkha na fronti tudi gotovo več verjeti nego dunajskemu uradu, ki je nastanjeno v vojnem ministrstvu. Kaj pravi ta list?

Na strani 2. piše „Front“: „Čeravno je bilo vse do najmanjše posameznosti skrbno pripravljeno, so izvedeli celo udeleženi poveljniki za časnapada šele zadnji večer. Potem bi morala v noči od 13. na 15. julija ob zori točno ob treh na celi fronti — od Tirolske do morja — začeti artillerija streljati.“

LISTEK.

Vojški novinec.

Belgijska povest.

Spisal Henrik Konsjans; preložil za „Slov. Gospodarja“ Al. B.

(Dalje.)

Starec jo doide in vpraša:

„Ali Janeza ni zraven, da si obstala, Katrica!“

„Moj Bog, to bo moja smrt!“ vzlikne deklica. „Le poglejte, oče, tam za drugimi prihaja s povešeno glavo in bledim obrazom ... na pol mrtev je že, siromak!“

„Morda od samega veselja, Katrica.“

„Kako ste srečni, oče“, je rekla, „da ne vidite več dobro!“

Med tem se je Janez približal kraju, kjer je bil upazil starega očeta, ter šel počasi proti njemu.

Katrica mu ni šla nasproti, marveč skrila glavo ob drevesu in jokala na glas.

Mladenci prime starca za roko, mu pokaže številko in uravi s hripavim glasom:

„Oče, izžrebal sem se!“

Potem gre k deklici, vdihne in solze se mu ujijo iz oči:

„Katrica! Katrica!“

Več ni mogel reči; glas mu je zaostal v grlu.

Stari mož je bil preveč prestrašen, da bi bil mogel kaj reči, ali kaj pomisliti; solze so mu polzele

Ker so izvedeli za začetek ofenzive le udeleženi poveljniki, je jasno, da je niso zamogli izdaj Jugoslovanski vojaki. Čudno je tudi, da bi se „jugoslovanski vojaki“ kar za eno uro zmotili, — kajti tiskovni stan začne ofenzivo ob 2. armadno poveljstvo pa še le ob 3. uri.

Ali so sčasnih vedeli Lahki, kdaj ravno bomo mi začeli napad? Tiskovni stan pravi, da so vedeli za obseg, da in uro našega napada. A kaj pravi armadno poveljstvo?

„Front“ na strani 7 pravi: „Sovražnik je bil iznenaden. Kar tresli so se mladi fantje. Vedeli so sicer, da se ofenziva pripravlja, pa še sulti in sio, da bo napad na tem mestu. Mirno so spali v podkopi, ko je začela nanje padati železna toča peklenškega bobnečega ognja, vse je bilo zmehano, oficirji se niso videli, višje vodstvo je odpovedalo ...“

Ali je torej na Piavi res bilo krivo „baje“ — izdajstvo jugoslovanskih vojakov? Kaj pravi zopet k temu armadno poveljstvo?

„Front“ piše na strani 12: „Prve tri čerte glavnih laških postojank so naši zavzeli, dne 17. so prodri do železniške črte Nervesa—Volpago ... Ker je na pogorju deževalo, kakor bi se bil utrgal oblak, je sicer deroča Piava tako narašla, da je napol dovršene pontonske mostove na treh prehodnih krajih odnesla. Skoro istočasno so južno od Nervese in v okolici Arcade in Spresiano stoeče daleč noseče italijanske baterije na naših sovražnih letalcev ves čas opazovane prehode umerili in njihove težke granate so dan in noč od minute do minute z matematično natančnostjo udarjale v pontonske mostove, ki smo jih že tri dni sem že šestkrat iznova začeli. Tako je bilo dovažanje municije (strelivala), oskrbovanje z živili in obvezami tako otežko, da so tam na Montellu naprej pomaknjene čete že čisto osamlene držale zasedene postojanke in so morale z lažnimi želodci, z obupno malo municije dvakrat, trikrat na dan ponavljajoče se besne protinapade laške infanterije odbijati.“

Tako so bili prisiljeni, da so v noči od 22. na 23. in od 23. na 24. julija v dveh oddelkih umaknili čete nazaj čez Piavo.“

To so torej vzroki našega umika na Piavi;

Zakaj govori o „baje“-izdajstvu jugoslovanskih vojakov?

Vemo, zakaj se vse to godi. Mi smo o vsem dobro poučeni, gotovo boljše, kakor si gospodje pri

pe gubah na obrazu, molče in prepaden je stal tu in pogled upiral v tla.

Nekaj časa so bili vsi tihi, dokler ni Janez naenkrat vzkliknil poln obupa:

„O moja uboga mati, uboga mati!“

Ko je to čula, je bila deklica zdajčak izpremenjena. Bila je plemenita, pogumna ženska. Dokler je bila v dvomu, je plakala, zdaj pa, ko je bila prepričana o nesreči, se ji je v srce vrnila potrebna moč. Zdaj, ko jo je dvigajoče čuvstvo dolžnosti vzdramilo iz bolesti, se ji je vrnila v dušo moč, ki je bila last njenega lepega značaja. Dvignila je glavo, strla solze in rekla z mirno udanostjo:

„Janez, prijatelj moj, Bog je tako sklenil; kdo bi se mu protivil? Sa ostaneš pri nas še eno leto; morda je še kaka pomoč. Jaz grem naprej; tudi tvoji materi porečem tako. Ako bi ji kdo drugi prinesel to grozno novico, bi jo utegnili zaleti ...“

O teh besedah jo hitro zapustilo cesto, stekla v smrekov gozd in izginila.

Starec in mladenič sta krenila po navadni poti v vas. Slišala sta peti, kričati in vriskati, a sta bila preveč vtopljeni v svojo žalost, da bi se bila zmenila za ta hrup.

Ko sta se bližala siromašnemu stanovanju, so tim jokali proti Katrica, obe ženi in mali kratec.

Mladenič je poln hvaležnosti pogledal prijateljico, kajti opazil je na obrazu materinem, da je bila blaga deklica res vzbudila v srcu trpeče žene čuvstvo upanja.

Ta pogled ga je okrepil, da je premagal tudi svojo žalost ter z odprtimi rokami pohitel materi nasproti.

lenih mizah domnevajo. Gre se dobiti orožja proti jugoslovanskemu gibanju. Od vseh strani se znašajo skupaj ovadbe, poročila, opazovanja, polna najgrših laži in obrekovanj. Vse, kar nas sovraži, znaša ta material skupaj. Nekatera ministrstva so polna teh aktov. Po poštenem potu se nam ne more priti bližu, zato si gospodje preskrbljajo nepoštena orožja.

Toda jugoslovanska misel se ne da tudi z lažjo ubiti, še manj pa z grožnjami in novimi žrtvami. Mi smo pripravljeni, pogledati vsakemu v oči!

Politika slovensko-stajer-kih mest

Vse, kar na Stajerskem slovensko misli in čuti, je zavzeto za jugoslovansko idejo. Naš narod hoče biti na svoji zemlji svoj gospod. To je tako naravna, samoumevna želja našega naroda, da mu je nihče ne more iztrcati iz srca, razven s silo. Toda ker vsi nemški narodi v monarhiji enako mislijo o svoji bodoči usodi, zato je tudi ni sile, ki bi mogla pripraviti večino prebivalstva v monarhiji do tega, da drugače misli, želi in dela. Trdno smo prepričani, da dobimo svojo Jugoslavijo in sicer čim prej bo mir, tem prej jo dobimo.

Naša mesta na Slovenskem Stajerju delajo politiko, ki je politiki slovenskega prebivalstva popolnoma sovražna. Mi hočemo samostojnost, mesta nam je ne privoščijo. Se več, vstala so ter zahtevala, da se vsako svobodno politično gibanje med nami ustavi. Kako kratkovidna je ta politika! Ne bo dolgo, in potem bodo mesta našega ozemlja moral dajati odgovor za vse, kar so nam storila neprijaznega in žalega. Te besede naj dobro premisli meščansko prebivalstvo in razvidelo bo, da mu je sedaj in mu v bodočem bo v največji korist, ako živi z nam Slovenci v najlepšem razmerju. Naj se ne da hujskati od ljudi, ki nimajo ničesar izgubiti, ki lahko vsako minuto zvežejo svoje culice ter jih pod pazduhu zanesajo preko Semeringa. Mi nočemo sovražta, ampak mi hočemo prijateljsko razmerje med Slovenci in med mestnimi prebivalci.

Pri tej priliki moramo opozoriti, da je tudi sedanja prehranjevalna politika naših mest popolnoma kriva. Postopanje, ki je opazujemo v Celju z okolico, v Mariboru na trgih z našimi prodajalci in prodajalkami, v Ptiju s Poljanci, nikakor ni pripravno, da bi vabilo ljudi na-se. Tako postopanje odbija in škodi.

Nekaj časa so bili vsi silno vznemirjeni, morila jih je bolest in solz je teklo obilo; s časoma pa je obup minil in polagoma se je zopet mir povrnih v kocici ubogih vdom.

II.

Prišel je čas odhoda! Tam pred kočama stoji mladenič — popotno palico čez ramo in zveznem na hrbtni. Nje ove sicer tako žive oči se zdaj počasi ozračajo naokrog, obrat mu je miren in vse kaže, da mu je duša mirna, le srce mu burno bije in prsi se mu hiopeče dvigajo in upadajo.

Njegova mati ga drži za roko in ga obsega z gorečimi dokazi ljubezni; revica ne plaka, lica ji trepeče vsled prizadevanja, da bi skrila svojo žalost. Smehla se sinu, da bi ga tolažila, a ta prisiljeni in mučni smeh je žalostnejši od najgrevnejših tožb.

Druga vdoma ima opraviti s tem, da miri deklica in mu prigovarja da se Janez kmalu vrne, a deklica je večletno tugovanje staršev poučilo, da je ločitev velika nesreča — in zdaj glasno plaka.

Deček in Katrica sta v koči, mudreča se z zadnjimi pripravami za retovanje; v hlebec kruha sta napravila veliko lučnjo ter jo napolnila s surovim masлом; potem sta šla z njim pred vrata ter se vstopila; clec mladeniča.

Deček je odprt, vol se žalostno ozira po svojem gospodarjem ter včasih zamuka tih in brez pogema; človek bi rekel, da žival ve, kaj se godi pred vratima.

Vse je pripravljeno, on odhaja.

Dalje prihodnjic.

Prihodnjo nedeljo na cesarsko slavnost v mariborski Narodni dom!

Do imajo mesta. Čim bolj prijateljsko in prijazno razmerje bodo mesta gojila napram slovenskemu ozemlju, tem več hrane in živil bo. S sovražnim nastopanjem se nihče ne pridobi, posebno isti ne, ki kruhi deli. Kdor bo z nami, bomo mi tudi z njim!

Naše žrtve za domovino.

Dne 3. avgusta se je vršil žalosten, toda tako sijajen pogreb pri Sv. Francišku v Gor. Savdolini. Spremili smo na zadnji poti vrlega mladeniča Francalna Nerat, ki je bil 39 mesecev na fronti in odpovedal doma pri svojih starših. Mozirčani so mu zapeli ginalje žalostinke na domu in na grobu. Poslanec dr. Verstovšek je govoril nagrobeni govor, v katerem je zlasti povdaranjal, kako kruto je usoda delala z mladeničem, katerega je obvarovala božja previdnost 39 mesecev pred kroglama sovražnikov, ki je pavzdihnil svojo blago dušo pred očmi skrbne matere, zadet od krogla neprimišljene žandarja. Žalost je v celi dolini velika: razburjenje ljudstva nad orožniki nepopisno.

Od č. g. vojnega kurata je sprejela občespostovana in priljubljena obitelj Kuharjeva v Brsteh pri Ptaju nad vse žalostno poročilo iz italijanskega bojišča, da je padel junaške smrti dne 17. julija t. l. za cesarja in domovino 40 let stari posestnik in večletni občinski predstojnik Franc Kuhar. Padli junak je bil brat č. g. kaplana Antona Kuhar in se je boril že od začetka vojne. Ž njim je legal v grob mož, ki je bil izredno blagega značaja, vedno na svojem mestu. Bil je zaveden Slovenec in zvest naročnik našega lista. Ž njim ni le izgubila njegova blaga žena z dvema nedoraslima otrokomoma blagega moža in skrbnega očeta, ampak občina Brstje bo pogrešala svojega priljubljenega predstojnika, ki je bil vedno pravičen in blag sodrug svojim mnogim prijateljem. — Dragi France! Črna zemlja te je vzela in te ločila od tragičnih tvojih, a mi te ohranimo v blagem spominu in se temo spominjali v molitvi. Kuharjevi celi rodbini in njegovi ženi kakor otrokomoma pa na tem mestu najglobokejše srčno sožalje! Padlemu junaku pa slava! Bodи mu Bog plačnik za njegova dobra dela! In nači mu bode zemljica lahka!

Iz Tinj na Pohorju se nam poroča, da je v teku enega tedna smrt pobrala tri vojake te občine: Prvi je umrl Jernej Pliberšek, posestnik na Velikem Tinji. Sušica, ki si jo je pridobil vsled prehlada, spravila ga je v prerani grob. Umrl je na svojem domu. Pet dni pozneje je v solnograški bolnišnici umrl za hudimi ranami Janez Jesenek, kmetski sin v Planini. Leta dnu poprej pa sta oče in brat tega mladeniča padla na bojnem polju. V soboto, dne 27. Julija je pa v Mariboru v vojaški bolnišnici umrl Pet, Matvrič, drvar, ki se je na vojnem polju prehladil in vsled tega končal še mlado življenje. Bog jim daj — sveti raj!

Zopet je došlo žalostno poročilo od poveljstva c. k. poljskega lovskoga batljona št. da je dne 15. junija t. l. na italijanskem bojišču pri Asiagu padel od sovražne granate začet mladenič Franc Veis iz Spodnjega Gasteraja v Slov. gor. Bil je ud Marijine družbe, katero je prisrčno častil; večino pisem, katere je pošiljal svojcem, je sklenil z besedami: „Z Bogom in Marijo!“ Upamo, da je Marija svojemu častilcu izprosila milostno sođbo in ga pripeljala v nebeske višave! Rajni je bil tihega in treznega značaja; imel je lepo in redko čednost, da se nikoli ni opipal ter je bil radi prijaznega občevanja z bližnjim povsod priljubljen. Rajni je najraje čital naš list, katerega je imel tudi pri vojakih naročenega. Tebi pa, nepozabni France, bodi tuja zemljica lahka!

Dne 18. junija je padel na italijanskem bojišču vrl slovenski mladenič Jožef Capl iz Fram, star 21 let. Bil je vojak 87. pešpolka. Rajni je bil sin gašega somišljenskega posestnika Capla. Naše prisrčno sožalje, padlemu Jožeku pa svetila večna luč!

Dne 15. junija t. l. je padel pri Asiagu narednik Alojzij Marčič iz Slov. Bistriče, star šele 24 let. Služil je že od začetka vojske ter bil odlikovan s Karlovim četnim križcem, z bronasto, z malo, in z veliko srebrno hrabrostno kolajno. Naj počiva v miru!

Dne 18. junija 1918 je žrtvoval za cesarja in domovino svoje mlado življenje Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Kot desetnik se je vojskoval ob Piavi in bil odlikovan s tremi svetinjami, star še le 24 let. Bil je ud Marijine družbe, naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Služboval je nekoč tudi kot organist v Mariboru.

Iz italijansko-tirolskega bojišča je pred kratkim došla žalostna vest, da je dne 27. junija 1918 od sovražne granate začet padel Jakob Vršič iz Stanetince pri Sv. Antonu v Slov. gor. Bil je priden mladenič, zvest naročnik „Slov. Gospodarja“, edina tolažba enega brata in dveh sester, živila pa je rajnih staršev. Kot bodoči gospodar si je okrog svoje rojstne hišice zasadil mnogo sadnih dreves, pa ljudi Bog ga je prezgodaj poklical k seti, ker se zdaj veseli pri svojih dobrih starših. Njegove prsi sta krasili majna in velika srebrna kolajna in Karlov križec. Svoce in dom si ljubil presežal, za domovino si snubil smrt krenko!

Bridka usoda je zadela hišo Tušovo v Polancih pri Polenšaku. C. g. vojni kurat je sporocil žalostno novico, da je padel njih sin Ivan Tušna Tirolskem za cesarja in domovino dne 15. junija t. l., spreveden s sv. zakramenti za umirajoče, star že le 21 let. Bil je zvest ud Marijine družbe, zelo rad je čital „Slovenskega Gospodarja“. Ri vedno zahtaja v očetovo hišo. Dne 10. junija je še pisal, da pride žet. Dragi Ivan! Ni ti bilo doma, mi domov

žet, ker Te je večni Bog poklical v boljšo domovino, da boš žel obilno žtev, ki si si jo zasluzil s svojo potprežljivostjo.

Iz Stojncev pri Ptaju se nam piše: V junijskih bojih ob Pijavi je padel tudi Jožef Golob in sicer dne 18. junija. Trpel je na različnih frontah že skozi štiri leta in končno, kakor mnogi drugi, na laških tleh našel mir. Bil je tih in blag mladenič, ki je doma lepo izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Zato ga ohranimo vši v najboljšem spominu!

Padel je junaške smrti za domovino na italijanskih tleh spoštovani mladenič korporal Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Zasluzil si je visoko odlikovanje, pa bridka smrt mu ni dopustila, da bi se ga veselil. Imel bi priti sedaj na dopust, katerega si je že tako želel, pa mu ni bilo dan, da bi še enkrat videl svoje domače. Bil je ud Marijine družbe, zato pa se sedaj gotovi pri njej veseli, saj je bil zmajar zelo priden mladenič. Zaposlen je bil v cerkveni službi v St. Petru pri Mariboru in pred odhodom k vojakom pa v stolni cerkvi v Mariboru. Iz njegovega zadnjega pisma, katero je še pisal dne 16. junija, je razvidno, da je slutil smrt, ker je jeman od vseh slovo. — Celi rodbini Lajhovi izrekamo globoko sožalje, mladenemu slovenskemu junaku pa, ki je imel pred seboj še tako lepo bodočnost, naj sveti večna luč!

Ob Pijavi na Laškem je dne 4. julija t. l. sovražna krogla pretrgala nit življenja vrlemu 23letnemu mladeniču Francu Potočnik iz Spodnjih Jablan pri Cirkoveah. Pokopan je bil dne 6. jul. pri Grisolera ob Pijavi. Služil je pri domačem 87. pešpolcu 44 mesecev. Starši so bili zelo ponosni na njega, ker je bil vzor tihega mladeniča, tihega in mirnega značaja. Bil je tudi naročnik našega lista. Za svojo poštenost je gotovo dosegel plačilo nad zvezdami!

Vse padle slovenske junake ohranimo v trajnem spominu!

Hmeljarjem!

Povodom svojih poučnih predavanj o hmeljarstvu v času pred svetovno vojno sem veden trdil, da je ugodnejša, ako ni potreba, da leta hmeljar za kupec, ampak da je nasprotno. Kakor vse okoliščine kažejo, smejo hmeljarji pričakovati letos lepo ceno in vsled tega tudi prijetno in lahko prodajo. Hmeljarju bodi torej prva skrb, ves hmelj lepo obrati in dobro posušiti ter ga pravilno in pravočasno pobasati in čakati na najugodnejši čas prodaje. Poslušajmo, kaj pravi ravnatelj Gauba v svojem poročilu z dne 1. t. m. Eno!

V drugi polovici meseca julija je bilo vreme razvoju hmeljske rastline ugodno. Med tem ko se je en del zaostalih nasadov zboljšal, so se zgodaj zrasteni nasadi vsled črne rose poslabšali, kar so posebno povzročile mrzle noči. Večji del nasadov vseh avstro-ogrskih okolišev in tudi v Nemčiji je bil prav občutno oškodovan po listnih ušicah in črni rosi in bo ostal brez pridelka, kar se že desetletja ni zgodiло. Te skrajno slabe letine tudi sedaj najugodnejše vreme ne more prepričati, ker smo že v mesecu avgustu, torej neposredno pred obiranjem. V maloštevilnih dobrih nasadnih različnih okolišev prehaja redko cvetje v kobule; v pozno zraslenih nasadih in posebno pri pozrem hmelju se je cvetje že le sedaj prikazalo, kateremu je pa za prehajanje v kobule — potrebitno ugodno vreme in posebno tople noči in zadrstna množina mokrote. Z ozirom na navedeno je sedaj cenitev množine letošnjega pridelka nemogoča. Toliko se pa že lahko reče, da bodo Avstrija, Nemčija in Ogrska letos pridelale komaj eno tretino lanskoga pridelka; pri tem pa še pride letošnja omejitev hmeljskih nasadov v poštev. Obiranje hmelja se bo letos vršilo 8–10 dni pozneje, kakor v drugih letih, in bo kmalu končano. Mnogo je tudi hmeljarjev, kateri sploh ne bodo imeli kaj obirati. Vsled vsega tega so postali hmeljski trgi v Žatcu in Norimberku jako živahni in je cena zdatno poskočila in se bo še zvišala. V Žatcu se danes plačuje žateški hmelj po 280–300 K, za tuji limel 260–280 K in za stari hmelj 165–175 K za 50 kg. V Norimberku se pa danes plača za tržno in hribovsko blago 150–185 M, za hmelj iz Hallertau 170–210 M, za virtemberški in tetnamski hmelj 170–210 M in za stari hmelj 105–125 M za 50 kg. Konečno razpoloženje je bilo na obeh trgih takratno, pri vsak dan se dvigajoči cen.

Anton Petriček.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se že tri dni nadaljuje velika ofenziva ameriško-angleških čet južnovzhodno od mesta Amiens med rekama Ancre in Avre ob Sommi. Angleško-ameriške čete so dosegle na tem delu fronte velike uspehe ter potisnile nazaj nemške postojanke za približno 18 do 20 km. Dalje proti jugu se pa istotako nadaljuje francoska ofenziva med rekkami Avre in Oise v smeri proti važnemu križišču Noyon. Mesti Montdidier in Soissons so nahajata v francoski oblasti. Nemške čete so se umaknile na severni breg reke Aisne. V tej protiofenzivi so izgubili Nemci 6000 štirjaških kilometrov ozemlja. Ofenziva se nadaljuje z nezmanjšano silo.

Razne politične vesti.

Narodni Svet se bo ustanovil dne 16. in 17. avg. v Ljubljani. Ker gredo sedaj slovenske stranke posebno v narodnostnih vprašanjih skupaj, za-

to jim je treba tudi toriča za skupna posvetovanja. To bi naj bil Narodni Svet. K Narodnemu Svetu bodo poslale svoje zastopnike vse stranke iz Slovenskega, Istre in Dalmacije.

Cehi in Poljaki v Ljubljani. V petek, dne 16. avgusta, pridejo s popoldanskim brzovlakom češki in poljski politiki v Ljubljano, kjer imajo dve dni z jugoslovanskimi poslanci skupna posvetovanja. Ljubljana jim priredi slovesen sprejem.

Jugoslovanski klub ima dne 17. avgusta popol treh sejo vseh poslancev v srebrni ivočani hotelu Union v Ljubljani. Posvetovali se bodo o politični situaciji ter tudi o stalisci, ki ga bodo zavzeli nasproti vladnim davčnim predlogom.

Odkritje dr. Krekove spominske plošče. V nedeljo, dne 18. avgusta, se bo odkrila na župnišču v Št. Janžu na Dolenjskem, kjer je dr. Krek umrl, spominska plošča. Tega slavlja se udeleži mnogo ljudstva. Tudi Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi so nazznjeni v velikem številu. Iz Ljubljane vozi vlak v Št. Janž ob 8. uri zjutra.

Nerazdržna zveza slovenskih narodov. Listi poročajo: Pred nekaj dnevi se je vršilo skupno posvetovanje poljskih, čeških in jugoslovanskih poslancev. Pri tej priliki je bila podpisana skupna izjava glede solidnosti slovenskih avstrijskih narodov, ki se glasi: „Združeni v veliki zahtevi po samoodločevanju narodov, sledič želji po neodvisnosti in svobodi in ukazu bratske solidarnosti, dalje prepričani, da dosežemo svoj skupen cilj le na podlagi skupnega dela, so sklenili zastopniki Poljakov, Čeho-Slovakov in Jugoslovanov postaviti v času svetovnega prevrata stalno, trajno in nerazdržno zvezo slovenskih narodov.“

Kaj se v Mariboru zapleni. V ponedeljku „Straži“ je cenzura zaplenila v poročilu o obisku italijanskih letalcev na Dunaju poročilo, da je vleti italijanski poročnik Sarzi, ki je pri Dunajskem Novem mestu ponesrečil, še isti dan skupno obdeloval s častniki avstrijskega letalskega zborov. Vsi drugi listi so smeli prinesi to vest, n. pr.: „Edinstvo“, „Slovenski Narod“, „Arbeiter Zeitung“, „Neues Wiener Journal“ itd., le „Straža“ ne. Tako svobodo uživajo slovenski listi pri nas v Mariboru!

Drzni italijanski letalci. V petek, dne 9. avg. okoli 10. ure dopoldne je neopaženo priplulo nad Dunaj 7 laških letalcev. Bomb niso metali, pač pa na stotisoč listkov, v katerih pozivajo Dunajčane, naj ne izvršijo samomora s tem, da gredo čez drn in strs s Prusi. Očita se jim med drugim: „Odkar ste oblekli prusko uniformo, ste se ponizali do berolinskega grobijana in cel svet se je zasukal proti Vam. Pruski generali so Vam obljudili odčilne zmage, a te so ravno take kakor obljudljeni kuh iz Ukrajine. Dunajčani, pomislite, kaj Vas čaka in prebudite se! — Nad Dunajem so se mudili letalci samo kakih 5 minut, odpluli so nato proti Italiji. Pri Dunajskem Novem Mestu je en letalec ponesrečil in se je moral spustiti na tla. Letalo je začgal. Na begu so ga vleli. Izpovedal je, da so letala zjutraj ob 6. uri odplula iz mesta Padova. — Ostala letala so plula na čri Gračec, Lipnica, Pohorje, Savinjska dolina, Ljubljana, Trst na Italijansko. Ob pol 12. uri opoldne je šest letal srečno prispealo domov. Za dolgo počeli 600 km so drzni italijanski letalci rabili samo čvrih pet.

Madžarska predzrnost. Med avstrijsko in ogrsko vlado se vrše pogajanja o ustanovitvi samostojne ogrske vojske. Stvar se tiče tudi Hrvatov in ogrske vlade je povabilo Hrvate na pogovore, zaradi lepšega. Zmenili se niso nič in odgovorili na regnikolarne deputacije, ki nikoli ne zberejo. V ogrskem državnem zboru so poslanci hrvoško-srbske koalicije protestirali proti temu, da se hravatsko domobranstvo in črna vojska meša v en koš z ogrskim honvedom in ogrsko črno vojsko. Madžari bi radi Hrvate tako podjarmili kot so Slovake in druge narode na Ogrskem.

V nemškem glavnem stanu se vršijo dne velika posvetovanja. Navzoči so cesar Hindenburg, Ludendorff, ministri in drugi imožje. Predmet posvetovanj: položaj na zahodni fronti in sovražno gibanje proti Nemcem v Rusiji.

Lojd Džorž o zmagi nad Nemčijo. Angleški ministrski predsednik Lojd Džorž je imel dne 9. t. m. govor, v katerem je med drugim rekel: Bojudemo se za pravico in pravčni Bog nam bo to priznal. Sovražnik je narod, ki govori in sanja le o vojni. Ko dosežemo pravičen mir, nam bo zopet zasijal božji blagoslov! Po dosedanjem zmagi zremo z zaupanjem v bodočnost. Priti še utegnejno temni dnevi, toda vkljub temu bomo ostali trdni. Zmago nam jamči duh, ki preveva naš narod. Nova ustvaritev sveta zahteva sicer velikih žrtv, toda ta svet bo velik, kakor so žrtve, iz katerih bo izšel.

Balfour o mirovnih ovirah. V angleški spoštni zbornici je imel minister Balfour govor, v katerem je rekel med drugim: Glavna ovira, da ne more priti do miru, tvori okolnost, ker je nemška politika popolnoma pogrešena, kajti v Nemčiji delajo politiko raznih pisateljev, profesorjev in takih ljudjev, ki se pečajo s trgovino in z zgodovinskimi preiskavanji. Ti ljudje so prežeti z mislio, da mora Nemčija zagospodariti celim svetom. Glede Belgije se Še Nemčija dosežela ni izrekla, da hoče popraviti storjeno krivico in čeželo vrniti nazaj, škodo pa, katero ji je povzročila, popraviti. Na vzhodu si je Nemčija ustvarila upliv,

ki sega od severne do niske do Črnega morja. Nemčija je zasedla zapadne ruske dežele pod pretvezo, da boče osvoboditi narode, ki prebivajo v teh deželah, v istini jih je pa zasužnila ter jih spravila pod svoj gospodarski in vojaški učiv. Kako ume Nemčija na rekovati mir premagana sovražniku, je izborne pokazala pri sklepanju miru z Rusijo in Rumunijo, ki ste sedaj v gospodarskem in vojaškem oziru popolnoma odvisni od Nemčije. Tudi angleške armade so zasedle mnogo sovražnega ozemlja, kot južno Palestino, velik del Mezopotamije in vse nemške prekmorske naselbine. Toda mi smo ustvarili na zasedenem ozemlju stalne in varne razmere ter povzdignili blagostanje zasedenega ozemlja. Iz postopanja nemške vlade in izjav nemških politikov je razvidno, da ni niti najmanjšega znamenja za kak plesovit razgovor z Nemčijo. Prepadi, ki loči zvezne velesile od osrednjih velesil, je tako širok, da ga ni mogoče premostiti. Dokler Nemčija ne opusti svoje dosedanje politike, da boče gospodovati celiemu svetu in dokler ne bo popolnoma premagana, ne more priti do trajnega miru.

Tedenske novice

Novi nadškof solnograški. Dne 12. avgusta se je vršila v Solnogradu volitev novega solnograškega knezonadškofa kot naslednika ravnega knezonadškofa dr. Kaltnerja. Solnograški stolni kapitel je izvolil za novega solnograškega knezonadškofa pomožnega škofa dr. Ignacija Rieder. Novoizvoljeni knezonadškof je bil rojen leta 1858. Njegov oče je bil mizarski mojster.

Cesarjev rojstni dan se bo obhajal po vsej državi dne 17. avgusta. V Mariboru bo zopet zanimivo gledati, kako se bodo temu slavlju odtegnili vsi oni krogi, ki imajo proti svojim sodržavljanom neprehnom v ustih „veleizdajo“ in „nepatriotizem.“ Ne bo jih videti niti v cerkvah, niti bo videti njih patriotizem v razobesitvi zastav. Mariborski Slovenci pa, katere je začetkom vojske c. kr. vlada zapirala kot veleizdajalce in zločince, bodo v nedeljo priredili v Narodnem domu cesarsko slavnost.

Cesarska slavnost v Mariboru. Za to ljudska slavnost in za naše vrlo Dramatično društvo vladajo po vsem Slovenskem Štajerskem veliko zanimanje — iz Ljutomerja, iz Ormoža, iz Slov. Bistrice in Ptuja je napovedan mnogobroj obisk. Ravnato nam poročajo iz slovenjebstriškega okraja. Mariborska oklica pa bo ta dan itak vsa v Mariboru. Slovenska šola v Mariboru, ki bo deležna čistega dobička, bo lahko zdatno pomnožila svoj fond. V nedeljo, dne 18. avgusta, torej vsi v Maribor! Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

† **Minister Hochenburger.** V Gradcu je umrl bivši pravosodni minister dr. pl. Hochenburger. Bil je velik nasprtnik Slovencev.

Učna podpora. Posojilaica v Mariboru (Narodni dom) podeli za šolsko leto 1918/19 učno podporo v znesku 400 K v svrhu obiska c. kr. državne obrne šole v Ljubljani. Prošnje, opremljene s krstnim listom ali domovnico ter zadnjim šolskim izpričevalom, je vložiti do dne 5. septembra 1918.

— Ravnateljstvo. 1034.

Za organiste in pevske zbole. Pravkar je izšla »Slovenska maša za mrtve«, vglasbil Rudolf Čeh. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Obmejni Slovenci za revno jugoslovansko deco. Slovenci pri Gornji Sv. Kungoti, Sv. Juriju ob P. in v Svetini so zložili za uboga deco in poslali odboru slovensko-hrvatsko srbskih žen v Zagreb 75 K. Živila narodna zavednost naših obmejnih Slovencev!

Vitanje za deklaracijo. Iz Vitanja se je dopolnilo J. K. še 236 podpisov žen in deklet za Jugoslavijo. Slava!

Lahonci pri Ormožu za deklaracijo. Odbor občine Lahonci se je v svoji seji dne 4. t. m. enoglasno izjavil za jugoslovansko deklaracijo. Podpis občanov je zbirala mladenka Micika Maškova. Živila jugoslovanska matiška deklaracija, čeravno je prisla naša izjava pozne!

Pisarna Slovenske Kmetiske Zveze, združena s Poslovalnicami slovenskih spodnještajerskih poslanec, ima svoje prostore v Mariboru, Koroška cesta štev. 8. I. nadstropje. Pisarna daje članom S. K. Z. brezplačna pojasnila v vseh vojaških zadevah, v zadevi podpore, v davčnih zadevah, sestavlja prošnje in vloge na oblastnije itd.

Jugoslavija Jugoslovanom. Pod tem naslovom je izšla knjižica, ki razpravlja na poljuden in prost način o bistvu in pomenu jugoslovanskega vprašanja. Knjižica obsega statistične podatke o številu Jugoslovanov, o velikosti jugoslovanske zemlje, prinaša kratke zgodovinske podatke, opisuje položaj, v katerem se nahajajo danes Jugoslovani in vzroke, ki so dovedli do majniško deklaracijo. Knjižica zaključuje z besedami pok. dr. Kreka: „Vi vsi, ki ste same jugoslovanskega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečevali naši jugoslovenski državi za njen prosvit in blagostanje!“ Knjižica se prodaja v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena s poštnino vred 50 v.

Prepozna! Vrhovno vojaško sodišče na Dunaju je sprejelo ničnostno pritožbo proti smrtni obsojni, s katero je bil svoječasno v Senju v Dalmaciji obsojen na smrt in ustreljen Hrvat Onizim Popovič iz Knina. Ustrelili so ga in kot veleizdajalca pokopali. Pozneje

so dognali, da je bil po krivem obsojen (da ga je nek zahrbinež nalašč ovadil), zato mu je šla vojaška groba na grob igrat, sedaj je sprejeta tudi ničnostna pritožba proti prvemu sodoru, ki je imela za posledico ustreljenem. Ustreljenemu so zaplenili vse premoženje, tako, da je sedaj uboga žena-vdova z osmimi otroci — beračica.

Proti slovenskim kmetom hujška zopet v štev. 183 „Mariborčanka“, kajpada brez vsake ovire od naših treh gospodov censorjev. Pravi, da je tudi med Jugoslovani takor med Cehi dovolj špeha, masti, moke, svinskega mesa in okajenih klobas. Mi lahko rečemo, da vsega tega ni vec, ker so to vse že zlosli nemški meščani in tržani v svojih nahrbnikih od kmeta, ki je ž njimi dosedaj pošteno delil, kar je imel. Zato seveda sme sedaj meščan po časnikih neoviran hujšati, češ, kmet se ima vsega dovolj. A smeršna je samohvala, da so Nemci v sedanji vojni največ trplje, ko vemo vendar vsi iz ust na hovega voditelja dr. Vihila, da so po statistiki največ krvavili Slovani in da Nemci ravno v tem vidijo za sebe bojše čase, ker je Slovanov mnogo več poklanih nego Nemcev.

Ne boste lahkoverni! Naša sodišča imajo pogosto očraviti s sleparji v civilni in vojaški čeleki, ki ljudem pod razumno pretezami izvabljajo denar in živila. Tako je mariborsko okrožno sodišče preteklo sredo obsojilo 22letnega Franca Merkuša iz Štuhle na 15 mesecov ječe, ki se je od lanske jeseni kot invalid brž delal potepal po ptujskem, mariborskem in celjskem okraju in ljudi goljuljal. Poizvedoval je, pri katerih hišah imajo rakega svojca pri vojakih ali na boji, in potem je matere ali zene detinca vojakov obiskal in im z živimi barvami slikal, kako sledi se vojakom godi, katerim bi on bil pripravljen nesti živila in denar. Na ta način je presleplil velik število gospodinj zlasti v okolici Ptuja in Moštanje, da mu izročite denar in razna živila, ki jih je on voter v veseli družbi zapravil. Tako je veseljačil in ljudi sleparji pol leta; dokazalo se mu je gojniti za blizu 2000 K. — Bodite torej previdni in ne verjamite vsemu tuju, ki pride k Vam z lepimi besedami!

Zahtevajte izkaznice! Dobivamo poročila, da razni vojaški oddelki in posamezniki prihajajo zdaj k kmetom in se izdajajo kot „revizicijske komisije.“ Mnogi laški ljudje nasledijo takim goljulom. Mnogokrat pa se celo zgodi, da imajo ti ljudje ponarejene izkaznice. Od vsakega, ki pride k Vam kot uradni revizitor, zahtevate uradno legitimacijo. Ce se sami ne morete ubraniti pred takimi vslivci, poklicite takoj sosedja, župana ali žandarmerije. Varujte se goljulov, četudi so v vojaški uniformi.

Gospodarske novice

Novi davki. Da so avstrijski Nemci nezmožni za vladanje države, se je pokazalo ne samo v pontiki, ampak posebno še v gospodarstvu. Naše finance so popolnoma zavzeme, naš denar brez vrednosti — nobena izmed večjih vojskujocih se držav ni tako zadoljena in neurejena kakor naša. Se celo na Madžarskem je boljše. Sedaj hočejo upeljati nove davke, da se vsaj nekotiko uredijo finančne. Zači bi naj bil sklican državni zbor že za drugo polovico septembra meseca, da dovoli nove davke. Povišati misijo posesti in obrtni davek ter upeljati davek na vino, prenog in sladkor. Tudi vozne cene na železnicah bi se našli zvišale ter poštne in telefonske pristojbine. Naše vlade, ki se sestavljajo skoraj izključno iz Nemcev, tudi z novimi davki ne bodo izhajale, ker sploh ne znajo gospodarstva. Slovenski narod pa si bodo še le premislili, ali naj vlad, ki jim noče dovoliti njihove prostosti, dovoljiti nove davke ali ne. Samo zadovoljni narodi se lahko odločijo, da vzamejo tudi visoka davčna bremena na se.

Proč z ravnalnimi cenami za vino! V nižjeavstrijskem deželnem dvorcu se je dne 25. julija t. l. vršila seja osrednjega odbora avstrijskega kletarskega društva ter zvezne kmetijskih zadrug za našo državno polovico, pri kateri so se posvetovala razna pereča vprašanja glede pridelovanja, prodaje in cen za vino. Na zborovanju je bila sklenjena sledeča rezolucija: Cesarska vlada se naproša, da razveljavlji obstoječe ravnalne cene za vino ter odredi, da bo zoper prost promet z vinom ne samo v Avstriji, ampak tudi na vseh vojaških ozemljih, kakor je prost na Ogrskem in v Nemčiji.

Cena sadja in dobički oblastveno določenih nabiralcev sadja. V mariborskem okraju je bilo naznameno, da se v mestu plačuje zgodnejše sadje po 1.30 K. zunaj pa naj oblastveno določen nabiralec plačuje po 1 K. (pozneje se je reklo 90 v.) Tak nabiralec sadja torej pri enem vozu, na katerega lahko naloži do 20 meterskih stotov, „zasluži“ svojih 600 K. Ali je ta dobiček v kakem razmerju s ceno sadja? Tako državna uprava sama, zdi se mi vsaj, kar spodbuja slehernega: le išči si prilike, da se ob trudu drugih obogati z raznimi „dobavami“ javni upravi! In to ubija v ljudstvu vedno bolj naravní čuti pravičnosti in poštenosti.

Kmet mora oddati živilo, a za njega ni mesa. Pišejo nam: Cudne razmere so pri oddaji mesa. V občini Spodnja Polškava sta dva mesarja, ki sekata meso in prodajata. Gornja Polškava pa mora oddati zmiraj izvaremno veliko število živine, pa ne dobi nič mesa. Če greš na Spodnjo Polškavo po mesu, pa si sliši prav surove besede: „Glejte, da gresti proč! Za Gornjo Polškavo ni mesa in če hočem dati meso, dam, da nočem, pa ne“, take nepriznane besede mora slišati slovenski kmet od prijatelja (?), kateremu si tudi ti pomagal na noge. Ze pred pol leta je občina Gornja Polškava prosila, da bi se dodelila v Gornji

vi mesarjem živila, pa brez usoda za Gorno Polškovo ni mesa! Kaj je to, g. živinozdravnik Fischer? Ali se hoče kdo z nami šaliti? Potem se pač motite! Gornej-Polškavčani hočemo imeti meso, vsaj oddamo dovolj živine. Ne Vi, g. Fischer in tudi nobeden drugi nam ne bo prikrajšal te naše pravice!! Razumete!

Nove cene za moko. Krašna moka za občine v deželi, ki so oddaljene k večjemu 3 km od žel. postaje 1 kg 1.20 K, moka za kuho, pšenični in koruzni zdrob, enaka moka, ječmenček, ovsena kaša, proseno pšeno, ajdova moka 1.66, moka za peko (ogrška) 2.66 K. Za kraje, ki so oddaljeni od žel. postaje 3—10 km se zviša cena za 2, za več kot 10 km 4 vin. Hlebec kruha bo odslej težak 1260 gramov. Cena 1.60 K. Za osebo se bo dalo na teden cel hlebec, za težke dela ce 7 centinki klebca.

Sladkor za petijot. Urad za ljudsko prehrano razglaša, da se bo tudi letos razdeljeva sladkor za zboljšanje vinskega mošta in napravo petijota. Prošnje za nakazila sladkorja je treba vložiti najpozneje do 1. septembra pri pristojni občini. Nvesti je treba zaželeno količino sladkorja. Občine najpošljijo prošnje c. kr. kletarskemu nadzorniku S. Petrovanju v Mariboru.

Razne novice

Bolgarska bajka. Bolgarski list „Mir“ je priobčil sledečo bajko: „Beg je prigovarjal kmetom takoj: „Pojdimo skupno na Medveda, da ga ubijemo.“ Kmetje se branijo: „Saj mi nimamo ovac, nam krovločni denar ne škoduje.“ Beg jim obljublja: „Pri lovu na medveda ubijemo še kakšno drugo žival ter si razdelimo meso in kožo.“ „Nimamo čevljev in ne smodnika.“ „Vse, vse vam dam!“ Kmetje gredo na medveda, ustrelijo ga, zraven pa še nekaj zajcev in sr. o. Kmetje hočejo deliti lovski plen. „Počakajte!“, jih zakliče beg in dvigne roko, „moramo napraviti račun!“ In računa: Toliko in toliko stane obutev, katero je dal kmetom, toliko smodnik, toda treba je še prijeti hrano: kruh, sir in čebulo. Vlovljene živali ne morejo pokriti vsega dolga. Zato si jih beg obdrži in kmetje mu ostanejo še nekaj dolžni. „A to pa je res lepo“, mrmarja vznemirjeni kmetje, „zato, ker smo ubili medveda, nismo nicesar zaslužili?“ A beg je slišal njihovo mrmarjanje in pravi: „Dolg je dolg, a vi ste sužnji. Z Bogom!“ A kmetje so se pomirili, ker jih je beg proglašil za sužnje. Dolg je pa dolg.“

Lisičje zalege se je letos toliko zapločilo po Slovenskih goricah, da so si ljudje res že v skrbel za svojo perotino. Pri nekaterih hišah je lisjak podavil že vse kokoši. Lovci, posebno mestni, se izgovarjajo, da nimajo strelička. Okrajna glavarstva pa se ne zmenijo za pritožbe. V listu avstrijsko-nemškega lovskega društva čitamo, da je za čas vojske zbežalo s primorskega, koroškega in tirolskega gorovja na stotine lisic v naše kraje. Blizu Solnograda so pa celo ustrelili lisico, ki je nosila znamko lovskega zakupnika blizu Verduna na Francoskem. Tako da je zbežala pred vojnim gromom.

Ogromne zaloge živil. V Novi Zelandiji v Avstraliji so ob morski obali nakopičene naslednje velikanske množine živil, določene za Anglico, Francijo, Italijo in tem prijazne neutralne države v Evropi: 3% milijona zmrznenih živali (gov, la), 600.630 bal volne, 172.318 zabojev surovega mesta (vsaka po 68 kg), 57.518 sodov loja in masti, 42.058 bal lanu in 18.822 bal preje. Koncem meseca julija so baje znašale zaloge zmrznenega mesa približno 4 milijone glav goveje živine. Vrednost blaga, ki čaka na vklapanje v Evropo, znaša nad 500 milijonov lark. Velike zaloge zaloge žita in moke, ki čaka na vklapanje, pa še v tej svoti niti niso zapovedene.

Prašič z dvema glavaroma in dvema nogama. Iz Freudenthalu na Sleziskem poročajo, da je skotila v svinjaku tamoznje poljedelske srednje šole svinja — prašička, ki je imel na sredi telesa 2 nogi, na sredini in zadnji strani pa po eno glavo. Živila je živeljelo par ur.

Varijante se pojavi! V Tridentu leži v Triveno bolna 19letna hči bogate tiolske družine. V priliki neke vožnje jo je pes obližnil po licu. Ospodični so se na licu napravili tvori in zdravnikti so spoznali nevarno zastrupljenje. Izrezali so ji kos lica, vendar še plava nesrečnica med živiljenjem in smrto.

Doprisi

Maribor. Na železniški progi med Mariborom in Pragarskim sta dva podčasnika te dni raznim osebam odvzela nabiralnike z živili. Ker dotična nista imela nikake legitičnosti, sta očividno — navadna sleparja! Opozorjamo torej ljudi, ki bi jih taklje nadlegovali, da ne dažo blaga iz rok, temveč da dotična sleparja takoj kaznijo vojaški oblasti.

Jarenina. V pondeljek, dne 5. t. m., se je tukaj vršila poroka gđe Ivanke Supanič, hčerke veleposostnika in odličnega slovenskega rodoljuba g. Ignaca Supaniča, z veleposostnikom g. Rupertom Grahornik na Ranci pri Pesnici. Na gostiji so svatje zložili 200 K za slovensko šolo v Mariboru. Vrlemu žaru smo obito božega Jagoslova! — Čisti dobiček zadnje Olril-Metodove slavnosti smo sledče razdelili: 300 K dobi slovenska Šola v Mariboru, 200 K Tiskovni dom, 50 K Krakov spomenik in 50 K oslepeli slovenski vojaki. Slava poživovalnem Jareninčancem!

Zetale. V nedeljo, dne 18. avgusta, bo pri Mariji Tolažnici velik dekliški shod. Ob 10. uri dopoldne bo slovensko opravilo, pridiga za dekleta, od 11. do 3. ure popoldne v gospodarskem poslopu župnikovem slavnostno dekliško zborovanje v proslavo 60letnice lurske Gospe z goveri, deklamacijami in petjem deklet. Ob 3. uri popoldne bo druga pridiga za dekleta in slovenske večernice, nato odvod. Mladežka rogaškega in ptujskega okraja, posebno še one Marijinih družb, pridige polnoštevilno na ta shod in če mogoče v procesijah z družbenimi zastavami in svetinjami. Shod obeta biti jako veličasten.

Kostrivnica. Kljub neugodnemu vremenu se je proslava 150letnice pozidanja naše romarske Marijine cerkve dne 28. julija dostoju izvršila. V lepem številu so s č. g. kaplanom prihitali romarji s Ptujsko goro, ki so imeli v predvečer pridige in slovenske večernice. Pri tem svetem opravilu je oznanjeval božjo besedo misijonar Klančnik, pri poznam opravilu pa župnik Gomilšek, ki je razložil zgodovino zidanja cerkve in nauke, ki uam jih daje. Od 1. do 3. ure popoldne se je vršilo dekliško zborovanje. Vodil ga je župnik Gomilšek. Na shodu so bile zastopane poleg Kostrivnice še Sv. Križ, Sv. Peter, Sv. Ema, Sv. Vid, Poljčane, Studenice, Laporje, Sv. Jernej in Ptujsko goro. Pricela so ga domača dekleta z Marijino pesmijo. Tadina Ivana (Kostrivnica) izpregovorili besede pozdrava, Kovačič Kristina (Sv. Križ) deklamuje pesem: Otrok Marijin, Senekovič Roza (Kostrivnica) pa razloži dolžnosti slovenske mladenke (do Marije). Tramšek Marija (Sv. Peter na Medvedovem selu) deklamuje pesem: Slovenski svet Marijin dom, Senekovič Roza pa pesem: Slanica. Čverlin Ema od Sv. Eme vnema za apostolsko delo v Marijini družbi. Nadžupnik Korošec se spominja 60letnice lurske Gospe in razloži, kako so Slovenci leta 1886 prvič romali v Lurd in je tam prvikrat slovenski pridigoval prelat Kosar, Zbil Marija (Sv. Križ) priporoča tovarišicam modrost, ljubezen do bližnjega in srčnost, Drofenik Neža (Sv. Peter) pa razloži načelo izozražene Slovenke. Ganljivo govori Darinka Lebelak (Zader) o bedi v Dalmaciji posebno med otroci in vse navduši za našo lepšo bodočnost v Jugoslaviji. V hišu je bilo nabranih za gladajoče otroke 152 K! Kapitan Avšič poda obilico lepih naukov mladenkom. Župnik Gomilšek pojasi delo mladenk za našo lepšo prihodnost in ves zbor zapoje: Lepo našo domovino. Tramšek Marija (Sv. Peter) opisje pridige, zgled naše cesarsice Zite, nakar zadoni cesarska pesem kot znak izkrenega domoučuba mladenk. Lepo zborovanje je vse udeleženke navdušilo za Mario, za izobrazbo, za narod in domovino. Nato je pri večernicah kaplan Avšič vnemal v pridigi mladenke za prelepi zugled Bernardike, hčerke Marijine, in pete litanijske so zaključile pomembljivo slovesnost.

Gorja Savinjska domina. Dne 25. avgusta ob 3. uri popoldan se vrši pri Sv. Francišku v gostilni g. Natlačena p. d. Martinovca shod, na katerem poroča drž. posl. dr. K. Verstovšek. Gornjesavinjčani vsi na shod! To nedeljo ne sme ostati nikdo doma.

Celje. Slov. kat izobraževalno društvo priredi dne 18. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma veliko dobrodeleno slavnost. Na sporednu so pesmi: Oj z Bogom ti planinski svet, Slovan na dan, Po Savci, po Dravci, po beli Donavi, ki jih bo pel društveni mešan zbor, govor č. g. profesorja dr. Hohnjeca in slednjic tridejanska igra: Tri sestre, dr. Krek. Prosta zabava s srečolovom, šaljivo po sto i. t. d. Med odmori in pri prosti zabavi svira slavna Šentpetrska godba. Začetek ob 1/2 4. Ker je del čistega dobitka namenjen za invalide 87 peš polka in za stradajočo deco ste vsi zavedni in dobroščni Slovenci najprisrčnejše vabljeni, da se v obilnem številu udeležite te človekoljubne slavosti.

Novacerkev. Hranilnica in posojilnica vabi na XI. redni občni zbor, ki se bo vršil v župnišču in sicer v nedeljo, dne 25. avgusta 1918, ob 3. uri popoldne. Na dnevnem redu je med drugim tudi volitev načelnika in nadzorstva in sprememb pravil. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vršil se bo čez tri tedne na istem mestu in ob isti uri drug občni zbor, ki bo veljavno sklepalo ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo.

Laško. Hranilnica in posojilnica v Laškem, r. z. n. z., ima svoj redni občni zbor dne 25. avgusta 1918, ob devetih dopoldne, v zborni dvorani v nadžupnišču v Laškem. Spored: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za L. 1917. 3. Volitev načelnika in nadzorstva. 4. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti se vrši uro pozneje občni zbor ne glede na število prisotnih zadružnikov. — Načelstvo. 1052.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

O koslavski v.r.h: Vprašajte v uradu finančne straže. — **S. Marjeta ob Pesnici:** Prihodnjič. Hvala! — **Posavje:** Prepozno za to številko! — **Dopisnikom:** Radi praznika v četrtek se je današnja številka moral tiskati že v sredo in vsled tega smo uredništvo zaključili že v torek opoldne. Poročila in dopisi, ki so došla pozneje, so torej moralna takrat izostati. — **Inserentom:** Kdor hoče imeti glede inseratov odgovor, mora vprašanju priložiti znakmo za 20 ali pa dopisnico. Inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Ena beseda stane 20 v. — **I n v a l i d S l a d k a g o r a:** Seveda imata pravico do invalidne podpore. Zglasite se pri županu, da napravi „prošnjo za naklonitev.“ Prošnja mora biti napravljena na predpisani tiskovini.

Loterijske številke.

Trst, 7. avgusta 1918	52	18	49	12	69
Dunaj, 10. avgusta 1918	88	7	85	27	61

Malá naznamila.

Ena beseda stane 10 vinjarjev.

X Kupi se: X

Manje posestvo se vzame v zahodnem ali kupi. Ponudbe na upravo 81. Gosp. pod „Ljudevit 1033.“ Plačam dobro.

Kupi se malo posestvo z lepo hišo. Naslov: Mejška cesta 43, Maribor. 1000

Gobe, maline, brusnice, kupi po primeri ceni vsako množino. Dočasno posodo. Kleng, Schauburg, št. 1. IV. Bez. Dunaj 1006

Kupim vsako množino ohranjene zabojev za 20 do 60 kg vsebine, odpadke svinca ali svindene predmete. Ponudbe z navedeno množino in cene na Al. Šifrer, Laporje pri Slov. Bistrici. 1002

Rabilne sede vseh vrst kupi Maka Jerausch, Maribor, 959. Kupi se posestvo malo sli veliko. Frez, Lipoje, p. Petrovče, Štajersko. 944

Posestvo z lepim gozdom kupi Matja Obraž, Fišerjeva ulica št. 9, Maribor. 944

X Prodaja se: X

Prodaja se lepa oblike za most in moko in lepo stojalo za sekirice. Viktringhofova ul. 9, I. nadstropje sklepana vrata. 1011

Lepo zimske blago za moške ali žensko oblike se prodaja. Vpraša se pri g. Antu Fais, Wildenrainberg, 8, vrata 4, Maribor. 1027

Bicikel, deber, močen se takoj prodaja pri, J. Pauko, Garica št. 6 Rade. 1039

Cement-portland v vrečkah po 50 kg se prodaja vsaka množina. Vpraša se v upravi tega lista pod „Cement 1050.“

Kadi za zelje in škape iz mecenega vega lessa se dobijo v trgovini z jermazi in rešetami. Maribor, Šofija trg, poleg mestne tehnike. 1044

Lepo posestvo se prodaja prestojovalno. Isto leži v Jeronimski občini edaljeno okoli 20 min. od Vranskega tega, ima lepo lege ter restoji iz njiv, travnikov, gozdov, hišnega in gospodarskih poslopja, in kozarca. Vršnje znaša skupaj 10 ha, 17 z. 28 m² (17 oralov 1088 □%). Več pove Mihail Kokoš, velepos. Kaplja, Sv. Jurij ob Taboru. 1042

Posestvo na predaj; 6 oralov zemlje, les, njive, travnik, 8 sete, vse z opko krita, vse v dobrem stanju. Wagendorf št. 70, p. St. Veit am Vogau pri Strassu. 1041

Pri tvrki Alojzij Zoratti, gradnja oltarjev v Mariboru, Schmiderejeva ulica 2 se na razpolago naslednje sijajni iz lesa reziljani in poslikani kipi: Marija, breznam spodjet. 110 cm visoko, Marija pod kriptom 70 cm visoko, sv. Florjan 100 cm visok. 986

Cement dva vagona prodaja An. Birkmajer, Maribor, Tegethoffova ulica 77. 998

Prodaja se dobroidoča gostilna v Studencih pri Mariboru, V. Andrejik, Koroška cesta 22, Maribor. 991

Portland-cement v sodih & 200 kg ravnom dospel. Avstrijska petrolejska družba, Maribor, Burggasse št. 8. 982

X Službe: X

Hlapa se sprejme vinarska Šola Burgwald pri Mariboru. Plača K 50 — mesečno. 1048

Priden fant, kateri se hoče učiti krojaštva, se takoj sprejme pri A. Kosar, krojač, Štolni trg 5, Maribor. 1046

Dva viničarja s 5 del. močmi se počitno in vredno delo. Rimovska in Wadberg pri Mariboru. 1021

Počitna, zvesta in priletna doklajevanja vsakega dela se sprejme. Naslov: Primus Henrik, Maribor, Tržaška cesta 25. 1021

Počitna, zvesta in priletna doklajevanja vsakega dela se sprejme. Naslov: upravlja pod „zvesta dež. 1025“. 1051

Viničar, zvesta obeh dež. jazikov, odločen, počit in marljiv, ki je izvežban v gojivu sočivju in ovetu, posebno pa v vinogradništvu, se sprejme s 1. septembrom 1918 na gračini Slišnica pri Maribor. 1055

XX Kupi se: XX

Vračajočim se vjetnikom! Kdo izmed vracajočih se vjetnikov včasih perečati o Matju Kren, pač pa ga 58? Kren je knat v Št. Ljubu v Slov. gor. roj. 1. 1879. Vjet je bil v Galiciji 1. 1915. Pisal je vedno iz okolice Omaka, kjer je bil pri nekem ruskom baronu vrtač. Od jeseni 1917 pa ni nebenega glasa več o njem. Porečki prosi njegov svak: Fr. Žebot, uradnik Slov. Gosp. Marij.

ber. 1028

Majer in viničar s 4–5 del. močmi. Dobri mnogo polja in krave. E. Tiso, Sp. Sv. Kungota. 1020

Mizarški pomočniki se sprejmejo pri J. Pfeffer, tovarna v Hočah pri Mariboru. 1081

Sprejme se takoj milnar, ki tudi obenem vodi električno luč pri F. Gajšek v Loku pri Zusmu. Starejši imajo prednost. Plača po dogovoru. 1084

Konjski hlapao, zanesljiv pri konjih, treze in počten, se sprejme obenem vodi električno luč pri F. Gajšek v Loku pri Zusmu. Starejši imajo prednost. Plača po dogovoru. 1085

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1082

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1083

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1084

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1085

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1086

V Razboru pri Slov. gradu se sprejme počten cerkevnik, ki zna tudi orgljičati in petje učiti. Plača po dogovoru. Zglasiti se je osebno. 1087

Vabilo k obnemenu zboru Osrednjem zad. za vnovčenje živine in poseljevanje živine v Mariboru, r. z. o. z., kateri se vrši v soboto, dne 24. avg. v Mariboru, Koroška cesta 5. Začetek ob 10. uri predp. — Dnevnai red: 1. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za 1. 1917. 3. Slučajnost. — Ako ni občni zbor ob napovedani urki sklepčen, vrši se der dan ute drugi red, ki sledi urki sklepčenja. 4. Očepljanje. 5. Začetek ob 10. avg. 1918. 6. Vlajka na mestu načelnstva. 7. Ščitnik. 8. Ščitnik. 9. Ščitnik. 10. Ščitnik. 11. Ščitnik. 12. Ščitnik. 13. Ščitnik. 14. Ščitnik. 15. Ščitnik. 16. Ščitnik. 17. Ščitnik. 18. Ščitnik. 19. Ščitnik. 20. Ščitnik. 21. Ščitnik. 22. Ščitnik. 23. Ščitnik. 24. Ščitnik. 25. Ščitnik. 26. Ščitnik. 27. Ščitnik. 28. Ščitnik. 29. Ščitnik. 30. Ščitnik. 31. Ščitnik. 32. Ščitnik. 33. Ščitnik. 34. Ščitnik. 35. Ščitnik. 36. Ščitnik. 37. Ščitnik. 38. Ščitnik. 39. Ščitnik. 40. Ščitnik. 41. Ščitnik. 42. Ščitnik. 43. Ščitnik. 44. Ščitnik. 45. Ščitnik. 46. Ščitnik. 47. Ščitnik. 48. Ščitnik. 49. Ščitnik. 50. Ščitnik. 51. Ščitnik. 52. Ščitnik. 53. Ščitnik. 54. Ščitnik. 55. Ščitnik. 56. Ščitnik. 57. Ščitnik. 58. Ščitnik. 59. Ščitnik. 60. Ščitnik. 61. Ščitnik. 62. Ščitnik. 63. Ščitnik. 64. Ščitnik. 65. Ščitnik. 66. Ščitnik. 67. Ščitnik. 68. Ščitnik. 69. Ščitnik. 70. Ščitnik. 71. Ščitnik. 72. Ščitnik. 73. Ščitnik. 74. Ščitnik. 75. Ščitnik. 76. Ščitnik. 77. Ščitnik. 78. Ščitnik. 79. Ščitnik. 80. Ščitnik. 81. Ščitnik. 82. Ščitnik. 83. Ščitnik. 84. Ščitnik. 85. Ščitnik. 86. Ščitnik. 87. Ščitnik. 88. Ščitnik. 89. Ščitnik. 90. Ščitnik. 91. Ščitnik. 92. Ščitnik. 93. Ščitnik. 94. Ščitnik. 95. Ščitnik. 96. Ščitnik. 97. Ščitnik. 98. Ščitnik. 99. Ščitnik. 100. Ščitnik. 101. Šč